

Bepaal de winst van uw vernieuwing

Het doel van een business case

TNO ZonMw

- Introductie
- Business case
- Op één lijn
- Contact

Vernieuwing in de Eerstelijns Zorg

De gezondheidszorg heeft op dit moment te maken met een aantal grote uitdagingen. Door de steeds verder stijgende vraag naar zorg en het teruglopen van het aantal medewerkers in de zorg dreigen vraag en aanbod uit balans te raken. Eén van de manieren om hiervoor oplossingen te vinden is constant bezig zijn met vernieuwingen die bijvoorbeeld leiden tot grotere efficiëntie, verhoging van de arbeidsproductiviteit of terugdringen van de zorgvraag.

In de 1e lijns zorg zijn vele zorgpartijen nog vaak los van elkaar bezig met de zorg voor patiënten. Verbetering van samenwerking en zoeken naar andere manieren van organiseren van deze 1e lijns zorg kan tot verbetering leiden. Deze verbeteringen en vernieuwingen in de 1e lijn worden door ZonMw gestimuleerd in het programma Op één Lijn.

Een belangrijk element van vernieuwing in de eerste lijn is samenwerking tussen verschillende disciplines zoals huisarts, praktijkondersteuner van de huisarts, fysiotherapeut, verloskundige, specialist, diëtist, maatschappelijk werker, psycholoog, jeugdwerker of arbo arts. Naast inhoudelijke afstemming tussen die disciplines houdt de samenwerking ook een organisatorische verandering in. Vaak worden onderdelen van de nieuwe manier van werken nog niet vergoed vanuit de bestaande vergoedingsstructuren.

Het maken van een business case kan in zo'n geval een aantal doelen dienen: het overtuigen van de samenwerkende partijen van de meerwaarde van de nieuwe manier van werken, het inzichtelijk maken van de veranderingen in tijdsbesteding en inkomstenverdeling tussen de samenwerkende partijen, het overtuigen van de buitenwereld (bijvoorbeeld verzekeraars) van de winst van de vernieuwing.

Doel van dit instrument

Met behulp van dit instrument kan een business case worden gemaakt voor vernieuwingen in de 1e lijns zorg. Stapsgewijs kan voor een aantal variabelen worden beoordeeld welke verschillen er zijn tussen de oude en de nieuwe situatie.

Voor wie is het instrument bedoeld?

Dit instrument is geschikt voor samenwerkende zorgverleners/zorgorganisaties in de 1e lijnszorg en/of initiatiefnemers/beslissers in de 1e lijnszorg, maar ook voor samenwerkingsverbanden tussen disciplines uit de 1e lijn en 0de/2e/3e lijn.

Het is van belang dat u bij het invullen van het instrument zoveel als mogelijk samenwerkt met de disciplines die betrokken zijn bij de in- en uitvoering van de vernieuwing. Omdat het invoeren van een vernieuwing raakt aan de aard en kwaliteit van de zorg, is het van groot belang dat wanneer mogelijk ook de cliëntvertegenwoordiging wordt betrokken.

Registreer

Als u nog geen gebruikersnaam en wachtwoord heeft aangemaakt, dan kunt u zich hier registreren.

[Registreer](#)

Met medewerking van

PolderSpace

AUDIOVISUELE COMMUNICATIE

[Home](#) | [Disclaimer](#) | [Copyright 2011 by TNO](#) | Powered by [DotControl](#)

Wat is een business case?

Een business case is een beschrijving waarbij de kosten/inspanningen en de baten/effecten van een vernieuwing tegen elkaar kunnen worden afgezet. Anders gezegd, een business case brengt systematisch in kaart wat de voor- en nadelen van een vernieuwing zijn.

Voor de afbakening en de haalbaarheid van de vernieuwing wordt met behulp van een aantal vragen een beschrijving en inschatting gemaakt van de variabelen tijdsbesteding, kwaliteit van zorg, verandering van zorg, inkomsten.

In onderstaande figuur is schematisch weergegeven uit welke stappen de business case voor vernieuwingen in de 1e lijn eruit ziet. In de meest linker kolom staan de variabelen waarop de business case betrekking heeft. Deze variabelen zijn uitgewerkt in modules. Verder is er een kolom huidige situatie (0), een kolom situatie na vernieuwing (na) en een kolom verschil (na-0). Voor de situatie na vernieuwing kan een virtuele meting (inschatting) worden gedaan als de vernieuwing nog niet is doorgevoerd. Als de vernieuwing al enige tijd in de praktijk loopt kan een werkelijke effectmeting worden uitgevoerd.

Businesscase model Vernieuwingen in de 1e lijn

Afbakening van de business case (0)			
Haalbaarheid (0)			
Variabelen	Situatie voor vernieuwing	Situatie na vernieuwing	Vershil
Tijdsbesteding (0, na)			
Kwaliteit van de zorg (0, na)			
Verandering van zorg (0, na)			
Inkomsten (0,na)			
Investeringsen (0, na)			
Exploitatiekosten (0, na)			
Tevredenheid met het werk (0, na)			
Samenvatting van de resultaten			

Het uitvoeren van een business case gebeurt in 3 stappen

Stap 1: Beschrijven van de context van de vernieuwing

Het eerste onderdeel is het afbakenen van de vernieuwing voor de beoordeling in de business case. In deze stap wordt vastgelegd wat de vernieuwing inhoudt en wie erbij zijn betrokken. Ook wordt de aanleiding voor het maken van een business case benoemd. Als belangrijkste onderdeel wordt in deze voorbereidende stap bepaald op welke onderdelen van de vernieuwing de business case betrekking heeft door de belangrijkste werkprocessen aan te geven.

Stap 2: Beoordelen van de situatie voor vernieuwing

Het tweede onderdeel is het beoordelen van de huidige situatie (voor de vernieuwing) ook genoemd de nulmeting. Waarschijnlijk zijn gegevens hiervoor al binnen de huidige organisatie(s) aanwezig. Het betreft de variabelen uit het overzicht waar (0) is aangegeven.

Stap 3: Beoordeling van de situatie na vernieuwing

Het derde onderdeel is het beoordelen van de situatie na het invoeren van de vernieuwing. Dit wordt ook wel de na meting genoemd. Het betreft de variabelen uit het overzicht waar (na) is aangegeven. Hierbij kunnen twee soorten metingen aan de orde zijn:

1. Een virtuele meting, die kan worden uitgevoerd voordat de vernieuwing ingevoerd is. Hierbij wordt de beoordeling gebaseerd op de inschatting door de betrokkenen op grond van hun inzicht en ervaring.
2. Een effectmeting, die alleen mogelijk is als de vernieuwing een feit is geworden en de nieuwe situatie al enige tijd bestaat. Er kan dan een beoordeling van de nieuwe situatie na feitelijke invoering worden gedaan vergelijkbaar met stap 2.

Voor de business case worden de antwoorden uit stap 2 en stap 3 met elkaar vergeleken. Het resultaat van deze vergelijking staat in de kolom 'verschil'.

Wie vult de gegevens in?

De modules kunnen het best worden ingevuld door een of meerdere personen die de vernieuwing goed kennen. Zij moeten een duidelijk beeld hebben van de doelgroep waarop de vernieuwing betrekking heeft, doorlooptijd van de vernieuwing en de werkzaamheden van de betrokken zorgprofessionals en hoe die gaan veranderen ten gevolge van de invoering van de vernieuwing.

Bij voorkeur worden de modules door de betrokken partijen in de vernieuwing (bijvoorbeeld de huisarts, praktijkondersteuner, fysiotherapeut, apotheker, etc.) gecontroleerd op juistheid en/of ingevuld door betrokken partij zelf.

Om een zuiver beeld te krijgen van de gevolgen van de vernieuwing moeten de onderdelen zo zorgvuldig mogelijk worden ingevuld. Dit kan wel enkele uren in beslag nemen, maar kan in gedeelten worden gedaan. Bij het invullen van de virtuele meting moeten inschattingen gemaakt worden. Hierbij moeten de betrokkenen vertrouwen op hun inzichten en ervaring.

Op Een Lijn

De Nederlandse gezondheidszorg staat voor grote uitdagingen. Door toename van het aantal ouderen en chronisch zieken neemt de zorgvraag toe, terwijl tegelijkertijd hogere eisen aan kwaliteit en transparantie opgevoerd worden.

De 1e lijnszorg speelt bij deze uitdaging een centrale rol. Zorg dicht bij huis is prettig voor zorgvragers. Nog beter is het wanneer een zorgvraag voorkomen kan worden door vroegtijdig in te spelen op specifieke gezondheidsrisico's onder de lokale bevolking. Dat vraagt om meer samenwerking tussen de klassieke domeinen van preventie, zorg en welzijn. Het doet een beroep op het ondernemerschap van zorgaanbieders; het zien van nieuwe kansen.

De 1e lijnszorg bestaat op dit moment nog grotendeels uit relatief kleine werkeenheden met een inhoudelijke oriëntatie. Om de uitdagingen van de toekomst het hoofd te kunnen bieden is een gestructureerde bundeling van krachten nodig. Het ministerie van VWS heeft daarom opdracht gegeven tot een stimuleringsprogramma dat de organisatiekracht en daarmee het innovatief vermogen van de zorg dicht bij huis moet vergroten.

Programmaliijnen

Er zijn drie programmaliijnen:

1. Ondersteunen van samenwerkingsverbanden bij opstarten en doorontwikkelen en onderzoeken van kenmerken van succesvolle samenwerkingsprojecten en eventuele faalfactoren
2. Instrumenten voor overdracht en implementatie ontwikkelen en de kennis en ervaringen beschikbaar maken voor alle eerstelijnszorgaanbieders, als basis voor opschaling. De praktijkvoorbeelden zijn geen blauwdrukken, maar kunnen juist inspireren en stimuleren tot lokale actie.
3. Onderzoek naar de kenmerken en kansen in de eerstelijnszorg die het individuele samenwerkingsverband overstijgen. De opbrengsten van Op één lijn liggen vooral op het terrein van voorbeelden van samenwerking. In het programma worden tientallen samenwerkingsverbanden gevolgd, ondersteund en onderzocht. Daarnaast kent het programma

een onderzoekslijn voor vraagstukken die het niveau van afzonderlijke projecten overstijgen. Tezamen leveren deze lijnen kennisproducten op, die breed toegankelijk gemaakt worden en de bron zijn voor de ontwikkeling van implementatietools